

КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра соціальної роботи та богослов'я

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ЗП 2. Основи наукових досліджень

2026 - 2027 навчальний рік

Викладач	Облес Ірина Ігорівна
Контактний телефон	+38(050)578-80-88
Ідентифікатор та код доступу (Zoom / Google Meet)	627-221-2202, код доступу 902114
E-mail:	obirig@gmail.com
Сторінка курсу на сайті підтримки навчальних програм КПУ	http://www.zhu.edu.ua/cpu_edu/course/view.php?id=3566
Консультації	Консультації проводяться в дистанційному режимі за попереднім погодженням із викладачем через месенджери або електронну пошту

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)	
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	
Спеціальність	В8 Богослов'я	
Освітня програма	Богослов'я	
Форма навчання	Очна (денна), заочна	
Мова викладання	Українська	
Курс (рік навчання), семестр	Курс 1, семестр 2	
Цикл підготовки	Загальної підготовки	
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Обсяг дисципліни	Кількість кредитів ECTS	3
	Загальна кількість годин	90
	Аудиторних годин	32
	Лекції	16
	Практичні	16
	Самостійна робота	58
Форма контролю	Екзамен	
Попередні компоненти (Пререквізити)	-	
Паралельні та подальші компоненти (Постреквізити)	ПП 3 Актуальні проблеми сучасного богослов'я (курсова робота) П 2 Переддипломна практика, А 1 Підготовка та захист кваліфікаційної роботи	

МЕТА, ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни

Ознайомлення магістрантів з основами науково-дослідницької діяльності, набуття знань з методології, теорії, методів, технологій з метою активного залучення до науково-дослідницької діяльності, оволодіння навичками дослідження під час написання рефератів, курсових, магістерських робіт, тез і наукових статей, сприяння активізації творчого мислення та наукового пошуку.

Завдання навчальної дисципліни:

- формування навичок роботи з різноманітними джерелами інформації;
- формування вмінь і навичок виконання дослідження, проведення аналізу з використанням теоретичних та емпіричних методів;
- сприяння реалізації знань, навичок, творчого мислення в навчальному процесі та науково-дослідницькій діяльності магістрантів;
- оволодіння методологією, методами, концепціями та логікою проведення наукових досліджень;
- засвоєння методичних положень з планування, організації, контролю, координації проведення наукових досліджень.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- сутність, предмет, об'єкт та функції науки;
- класифікацію наукових знань;
- основи методології наукових досліджень;
- інформаційну базу та методику наукових досліджень;
- особливості наукової роботи та її організації;
- основні етапи наукового дослідження;
- види наукових робіт;
- вимоги до оформлення курсової і кваліфікаційної роботи.

Після вивчення дисципліни студенти повинні вміти:

- організовувати збір необхідної для дослідження інформації;
- формулювати мету, завдання та теоретичні засади дослідження;
- вибирати методи дослідження;
- використовувати новітні наукові результати у своїх дослідженнях;
- планувати й здійснювати роботу над науковим кваліфікаційним дослідженням;
- обґрунтовувати результати своїх досліджень та визначати області їх впровадження;
- оформляти результати досліджень;
- оцінювати ефективність впровадження результатів наукових досліджень.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері богослов'я або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 7. Здатність використання сучасних соціально-комунікативні технології

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 5. Здатність вирішувати стандартні завдання професійної діяльності теолога на основі інформаційної та бібліографічної культури із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій

СК 6. Здатність використовувати знання основних розділів теології і їх взаємозв'язок, збирати, систематизувати і аналізувати інформацію з теми дослідження.

СК 7. Готовність застосовувати основні принципи і методи науково-богословських студій, враховуючи єдність теологічного знання.

СК 12. Навички використання інформаційних технологій в освітній та професійній діяльності.

Програмні результати навчання:

РН 1. Володіння культурою наукового мислення, узагальненням, аналізом і синтезом фактів і теоретичних положень; вміння розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю; вміння самостійно аналізувати наукові факти й теоретичні положення, узагальнювати результати досліджень, формулювати висновки.

РН 8. Демонстрація знань основних етапів та закономірностей історичного та релігійного розвитку суспільства, уміння проводити його аналіз з метою формування громадянської та патріотичної позиції на сучасному етапі; вміння використовувати теоретичні знання для формування політичних переконань та свідомої патріотичної позиції.

РН 13. Демонстрація знання системи взаємозв'язку різних галузей християнської теології та уміння використовувати їх в науковій діяльності.

РН 20. Демонстрація вміння користуватися електронним контентом з дисциплін навчального плану, самостійно створювати елементи навчально-методичних комплексів (тестів, методичних рекомендацій тощо); накопичувати, систематизувати та аналізувати наукову інформацію з теми професійного наукового дослідження.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Теоретичні основи та організація науково-дослідної роботи

Тема 1. Наука – продуктивна сила розвитку суспільства

Тема 2. Наукові дослідження та етапи його проведення

Розділ 2. Методологія наукових досліджень

Тема 3. Основи методології науково-дослідної роботи

Тема 4. Інформаційне забезпечення наукових досліджень

Розділ 3. Процес та оформлення наукових досліджень і їх результатів

Тема 5. Курсова, дипломна, магістерська роботи: написання, оформлення, захист

Тема 6. Оформлення та впровадження результатів наукового дослідження

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Контроль результатів навчання та рівня сформованості компетентностей здобувачів здійснюється на засадах прозорості та академічної доброчесності відповідно до Положення про критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Класичному приватному університеті. http://virtuni.education.zp.ua/info_cpu/node/5478

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються такі види контролю:

1. Поточний контроль: здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних та семінарських занять, перевірки завдань самостійної роботи, виконання тестів на Віртуальній аудиторії КПУ. Включає оцінювання теоретичної підготовки (усні відповіді, активність у дискусіях, тести) та перевірку практичних навичок (індивідуальних завдань за темами тощо).

2. Семестровий (підсумковий) контроль:

проводиться у формі **екзамену** та передбачає виконання екзаменаційного тесту.

Особливість оцінювання: всі види поточного і семестрового контролю оцінюється викладачем за **100-бальною шкалою**.

Для оцінювання студентів використовується система накопичування балів. Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в КПУ» підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS.

Загальний підсумковий бал за дисципліну (за 100-бальною шкалою) формується як середньозважена величина на основі всіх поточних і підсумкових оцінок здобувача, отриманих протягом семестру, з урахуванням питомої ваги кожного виду діяльності.

$$\text{Підсумковий бал} = (B_1 \times k_1) + (B_2 \times k_2) + \dots + (B_n \times k_n) + (B_{\text{екз.}} \times k_{\text{екз.}})$$

де:

$B_1, B_2, B_3, \dots, B_n$ – бали за виконання завдань поточного контролю на практичних (семінарських) заняттях, самостійної та індивідуальної роботи, виставлений за 100-бальною шкалою; $k_1, k_2, k_3, \dots, k_n$ – вагові коефіцієнти відповідного виду контролю;

$B_{\text{екз.}}$ – бал за підсумковий семестровий контроль (екзамен), виставлений за 100-бальною шкалою (за наявністю); $k_{\text{екз.}}$ – ваговий коефіцієнт підсумкового семестрового контролю (екзамену).

Сума вагових коефіцієнтів поточного та підсумкового контролю дорівнює 1

$$k_1 + k_2 + k_3 + \dots + k_n + k_{\text{екз.}} = 1$$

Структура компонентів оцінювання та їх питома вага

Види навчальної діяльності здобувача	Шкала оцінювання завдання	Ваговий коеф.	Питома вага у загальній оцінці
Розділ 1. Теоретичні основи та організація науково-дослідної роботи			
Тема 1. Наука – продуктивна сила розвитку суспільства			
Робота на семінарському занятті / опрацювання першоджерел	100	0,05	5
Самостійна робота та підготовка реферату	100	0,05	5
Виконання тестового завдання	100	0,025	2,5
Тема 2. Наукові дослідження та етапи його проведення			
Робота на семінарському занятті / опрацювання першоджерел	100	0,05	5
Самостійна робота та підготовка реферату	100	0,05	5
Виконання тестового завдання	100	0,025	2,5
Розділ 2. Методологія наукових досліджень			
Тема 3. Основи методології науково-дослідної роботи			
Робота на семінарському занятті / опрацювання першоджерел	100	0,05	5
Самостійна робота (прикладні методи, емпіричні прийоми)	100	0,05	5
Виконання тестового завдання	100	0,025	2,5
Тема 4. Інформаційне забезпечення наукових досліджень			
Робота на семінарському занятті / опрацювання першоджерел	100	0,05	5
Самостійна робота (критерії ефективності інформації)	100	0,05	5
Виконання тестового завдання	100	0,025	2,5
Розділ 3. Процес та оформлення наукових досліджень і їх результатів			
Тема 5. Курсова, дипломна, магістерська роботи: написання, оформлення, захист			
Робота на семінарському занятті / опрацювання першоджерел	100	0,05	5
Самостійна робота (архітектура наукової роботи та статті)	100	0,05	5
Виконання тестового завдання	100	0,025	2,5
Тема 6. Оформлення та впровадження результатів наукового дослідження			
Робота на семінарському занятті / опрацювання першоджерел	100	0,05	5
Самостійна робота (вимоги до формул, таблиць, посилань)	100	0,05	5
Виконання тестового завдання	100	0,025	2,5
Екзамен (Екзаменаційне тестування)	100	0,25	25
Разом	100	1	100
Додаткові досягнення з навчальної дисципліни (за наявності)			
Результати науково-дослідної діяльності здобувача, зокрема за такі активності: – участь у предметних олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт з навчальної дисципліни; – участь у засіданнях наукових гуртків, зокрема в обговореннях у форматі круглих столів, присвячених актуальним темам з навчальної дисципліни; – публікації результатів досліджень у вигляді наукових статей, тез доповідей, а також виступи на наукових конференціях.	До 10 балів		

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

100-бальна система	шкала ЄКТС	Національна шкала	Характеристика вимог та критеріїв оцінювання
90–100	A	Відмінно	Здобувач демонструє глибокі системні знання методології наукової діяльності, володіє навичками критичного мислення, самостійного збору, обробки та систематизації наукової інформації. Бездоганно орієнтується в архітектоніці кваліфікаційних (курскових, магістерських) робіт та наукових статей. Практичні завдання, семінарські виступи та тестові завдання виконує безпомилково, демонструючи творчий підхід до розв'язання дослідницьких завдань, високий рівень автономії, самоорганізації та безумовне дотримання принципів академічної доброчесності.
82–89	B	Добре	Здобувач демонструє вільне володіння програмним матеріалом курсу, здатність самостійно застосовувати теоретичні методи дослідження та робити обґрунтовані висновки. Вільно орієнтується у вимогах до оформлення результатів наукових досліджень, бібліографічних посилань і формул. Завдання виконує якісно, допускаючи лише поодинокі незначні неточності або технічні похибки, які не впливають на загальний результат.
75–81	C	Добре	Здобувач демонструє достатній обсяг знань з основ наукових досліджень, розуміє сутність науково-дослідного процесу та етапи його проведення, проте аналіз окремих методологічних підходів або специфіки емпіричних методів може бути недостатньо глибоким. Здатний самостійно виконувати завдання та виправляти помилки після мінімальних уточнень викладача.
67–74	D	Задовільно	Здобувач засвоїв базові поняття дисципліни та відтворює матеріал переважно на репродуктивному рівні. Виконує семінарські завдання та тести за зразком, проте допускає помилки в класифікації наукових знань, структуруванні роботи чи правилах оформлення посилань. Відповіді потребують більшої системності та аргументованості.
60–66	E	Задовільно	Здобувач володіє лише мінімально необхідним порогом знань (ознайомлений із загальними поняттями науки, об'єктами досліджень та базовими етапами). Відповіді поверхневі, знання фрагментарні, навички самостійного застосування дослідницьких методик слабкі. Виконання завдань та тестів відбувається за постійної методичної допомоги викладача.
35–59	FX	Незадовільно	Здобувач володіє лише частиною базових знань, чого недостатньо для зарахування дисципліни. Не здатний самостійно орієнтуватися в методології чи вимогах до написання наукових праць, припускається грубих помилок у термінології. Надається право на повторне складання контрольних заходів.
1–34	F	Незадовільно	Повна відсутність знань, ігнорування виконання семінарських завдань і тестів, неявка на екзамен або виявлення грубих порушень академічної доброчесності (зокрема плагіат у рефератах чи самостійних роботах). Обов'язкове повторне вивчення дисципліни.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: 100-БАЛЬНА, НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо термінів виконання завдань та перескладання	З огляду на безпекову ситуацію, повітряні тривоги та перебої з електропостачанням, освітній процес базується на принципах гнучкості та академічної підтримки. Усі завдання виконуються здобувачами в асинхронному режимі без застосування штрафних санкцій чи зниження балів за порушення первинних термінів, якщо затримка зумовлена об'єктивними обставинами непереборної сили. Здавання та перескладання пропущених завдань чи тем здійснюється у зручному для студента темпі протягом семестру за погодженням із викладачем без будь-яких обмежень.
Політика академічної доброчесності	Здобувачі освіти зобов'язані неухильно дотримуватись принципів академічної доброчесності під час виконання усіх видів навчальної, наукової та творчої діяльності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання та академічне шахрайство. Здобувачам освіти забороняється вдаватися до будь-яких форм академічного шахрайства, зокрема: використовувати під час контрольних заходів заборонені матеріали або технічні засоби; посилаючись на джерела, які не використовувались у роботі; здавати роботи з однаковим змістом, підготовлені різними особами. У разі встановлення порушення академічної доброчесності до здобувача освіти можуть бути застосовані такі заходи академічної відповідальності, як повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, залік тощо), повторне вивчення відповідного освітнього компонента або відрахування з університету.
Політика щодо відвідування занять в умовах воєнного стану	Відвідування навчальних занять здобувачами вищої освіти є обов'язковим відповідно до затвердженого розкладу. <i>Організація освітнього процесу в умовах загрози та повітряних тривог</i> У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час проведення занять у режимі реального часу (Zoom / Google Meet) або перебування в приміщеннях Університету, проведення синхронного заняття негайно припиняється, а всі учасники освітнього процесу зобов'язані перейти до укриттів. Навчальне заняття, перерване через сигнал «Повітряна тривога» або яке не відбулося через її тривалість, автоматично переводиться в асинхронний режим. Відсутність здобувача освіти на синхронній конференції під час повітряної тривоги, відсутності електроенергії або зв'язку не є підставою для виставлення заборгованості чи зниження підсумкової оцінки, за умови опрацювання навчального матеріалу та виконання завдань в асинхронному режимі. <i>Застосування дистанційних технологій та форс-мажорних обставин</i> У разі переходу університету або його окремих структурних підрозділів на навчання із використанням дистанційних технологій через безпекову ситуацію чи інші форс-мажорні обставини, освітній процес регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти з використанням дистанційних технологій при обмеженні або відсутності фізичного відвідування закладів освіти здобувачами з причин непереборної сили (природні катаклізми, заходи карантинного порядку та інші форс-мажорні обставини) в «Класичному приватному університеті». Формат участі у дистанційних заняттях адаптується до поточних технічних можливостей та умов безпеки здобувачів і викладачів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна:

1. Бейлін М. В. Основи наукових досліджень : [навч.-метод. посіб.] / М.В. Бейлін. – Х. : Оберіг, 2012. – 184 с.
2. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень : [навч. посіб.] / В.В. Ковальчук. – 4-е вид., перероб. і допов. – К. : Професіонал, 2007. – 240 с.
3. Колесников О. В. Основи наукових досліджень : [навч. посіб. : для студ. ВНЗ] / О.В. Колесников. – 2-е вид., випр. та допов. – К. : Центр учб. л-ри, 2011. – 144 с.
4. Корягін М. В. Основи наукових досліджень : [навч. посіб.] / М. В. Корягін. – К. : Алерта, 2014. – 622 с.
5. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень : [навч. посіб.] / О. В. Крушельницька. – К. : Кондор, 2009. – 206 с.
6. Макогон Ю. В. Основи наукових досліджень в економіці : [навч. посіб.] / Ю.В. Макогон. – 2-е вид. – Донецьк : Альфа-прес, 2007. – 144 с.
7. Основи методології та організації наукових досліджень : [навч. посіб. : для студ. ВНЗ] / А. Є. Конверський та ін. – К. : Центр учб. л-ри, 2010. – 352 с.
8. Основи наукових досліджень : [навч.-метод. посіб.] / Р. Крохмальний та ін. – Л. : ЛНУ ім. І. Франка, 2013. – 312 с.
9. Основи наукових досліджень : [навч. підруч.] / В. І. Саюк та ін. – К. : Пед. Думка, 2012. – 144 с.
10. Основи наукових досліджень : методологія, організація, оформлення результатів : [навч. посіб. для студ. ВНЗ] / В. М. Головій та ін. – К. : Хай-Тек Прес, 2010. – 344 с.
11. Пилипчук М. І. Основи наукових досліджень : [підручник] / М. І. Пилипчук. – К. : Знання, 2007. – 272 с.
12. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень : [навч. посіб.] / В.І. Романчиков. – К. : ЦУЛ, 2007. – 254 с.
13. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково дослідницької діяльності. Підручник, К., Знання-Прес. – 2002. – 295 с.

Допоміжна:

1. Баскаков А. Я., Туленков Н. В. Методология научного исследования : учебн. пособ. / А. Я. Баскаков, Н. В. Туленков. – К. : МАУП, 2004. – 216 с.
2. Демківський А. В. Основи методології наукових досліджень [Текст] : навч. посібн. / А. В. Демківський, П. І. Безус. – К. : Акад. муніцип. упр., 2012. – 276 с.
3. Дубров Ю. Наука як система, що самоорганізується // Вісник НАНУ – 2000. – № 2.
3. Соловійов С. М. Основи наукових досліджень : [навч. посіб. для студ. ВНЗ] / С.М. Соловійов. – К. : Центр навч. л-ри, 2007. – 176 с.
4. Ростовський В. С. Основи наукових досліджень і технічної творчості : [підруч. для студ. ВНЗ] / В. С. Ростовський. – К. : ЦУЛ, 2009. – 96 с.
5. Наукова та інноваційна діяльність в Україні. Стат. зб./ Держкомстат. – К., 2001.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>.
2. Національна парламентська бібліотека України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nplu.kiev.ua>.
3. Черчик Л. М. Методологія наукових досліджень: Електронний посібник. – Режим доступу : <http://lib.lntu.info/books/fb/pesp/2012/12-31>

4. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ualib.com.ua/b_96.html

Більш детальну інформацію щодо, розподіл часу навчальної дисципліни за темами, методів навчання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни.